

Η νέα παγκόσμια τάση των υπεύθυνων επενδύσεων και πώς μπορεί η Ελλάδα να τις προσελκύσει

19/Ιουν/2019 00:04

Του Γιάννη Σαλαβόπουλου

Οι λεγόμενες υπεύθυνες επενδύσεις (ESG/Environment-Social-Governance Investments) είναι η νέα παγκόσμια επενδυτική τάση που κερδίζει σταδιακά έδαφος τα τελευταία χρόνια. Τόσο η αγορά όσο πολλές μελέτες δείχνουν, ότι επενδυτικά κεφάλαια και εταιρείες με καλούς μη χρηματοοικονομικούς δείκτες (Περιβαλλοντικούς, Κοινωνικούς, Διακυβέρνησης), που έχουν και καλά χρηματοοικονομικά θεμελιώδη, δείχνουν μεγαλύτερη αντοχή σε οικονομικές κρίσεις και περιόδους με υψηλή μεταβλητότητα, ενώ μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα παρουσιάζουν πιο ισχυρή αναπτυξιακή προοπτική. Η τάση έχει έρθει ήδη και στην Ελλάδα και πλέον τα μεγάλα επενδυτικά κεφάλαια των περισσότερων ελληνικών συστημικών τραπεζών, ακολουθούν τα κριτήρια ESG στην επενδυτική τους στρατηγική.

- Η νέα παγκόσμια επενδυτική τάση των λεγόμενων υπεύθυνων επενδύσεων. Γιατί ένα επενδυτικό κεφάλαιο, τράπεζα κλπ. να ενσωματώσει στοιχεία ESG Investments στην επενδυτική στρατηγική του και γιατί τα περισσότερα διεθνή επενδυτικά κεφάλαια αλλά πλέον και μεγάλα ελληνικά επενδυτικά κεφάλαια ενσωματώνουν σταδιακά την εν λόγω στρατηγική και προσφέρουν ήδη μια ποικιλία προϊόντων ESG funds, πολλά εκ των οποίων πηγαίνουν και καλά ως προς την απόδοση τους.

* Η αγορά των υπεύθυνων επενδύσεων αναπτύσσεται σταθερά τα τελευταία χρόνια τόσο σε σχέση με το σύνολο των υπό διαχείριση κεφαλαίων με ESG κριτήρια, τον αριθμό των νέων παικτών σε αυτή τη νέα αγορά, τον αυξανόμενο αριθμό των νέων ESG προϊόντων, ενώ υπάρχει θετικό μομέντουμ στη διεθνή αγορά για τέτοιου είδους επενδύσεις και επιπλέον κυρίως

μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα οι εν λόγω επενδύσεις εμφανίζουν και καλές αποδόσεις.

* Τόσο η ΕΕ με τον νέο επικείμενο κανονισμό που θα ρυθμίζει το τοπίο στις εν λόγω επενδύσεις αλλά και εθνικές πρωτοβουλίες (πρωτοβουλίες στη Γαλλία, την Ολλανδία, το Λουξεμβούργο, τη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο κ.λπ.) και πρωτοβουλίες τις ίδιες της αγοράς (PRI, UNEPFI, TCFD) καθώς και πολλές κεντρικές τράπεζες ενθαρρύνουν τις υπεύθυνες επενδύσεις.

* Οι θεσμικοί επενδυτές επιζητούν πλέον στρατηγικές επενδύσεων με παράγοντες ESG.

* Η σημασία των παραγόντων ESG πέραν της χρηματοοικονομικής αξιολόγησης στη διαδικασία της επενδυτικής στρατηγικής για την καλύτερη απόδοση, την καλύτερη αξιολόγηση ευκαιριών και κινδύνων εταιρειών είναι πλέον κοινώς αποδεκτή (π.χ. εντοπισμός κενών στην εταιρική διακυβέρνηση, κενών σε κανονιστική συμμόρφωση, στο ανθρακικό αποτύπωμα της εταιρείας, στο αν ενέχει περιβαλλοντικό ρίσκο μια εταιρεία (climate change risk) στην ασφάλεια και υγιεινή στον χώρο εργασίας, στην παροχή ίσων ευκαιριών σε άνδρες και γυναίκες κλπ, είναι σημαντικά στοιχεία για τη βιώσιμη απόδοση μιας εταιρείας, που δεν παρουσιάζουν οι απλοί χρηματοοικονομικοί δείκτες).

Ο νέος επικείμενος κανονισμός της ΕΕ για τους κανόνες για τη δημοσιοποίηση των βιώσιμων επενδύσεων θα δημιουργήσει ένα νέο τοπίο στον χώρο των επενδύσεων και θα καθορίζει πώς τα θεσμικά, επενδυτικά κεφάλαια και επενδυτικοί σύμβουλοι πρέπει να ενσωματώνουν στις διαδικασίες τους περιβαλλοντικούς, κοινωνικούς, διακυβερνητικούς κινδύνους και ευκαιρίες, στο πλαίσιο του καθήκοντός τους να ενεργούν προς το καλύτερο συμφέρον των πελατών τους. Θα καθορίζει κοινούς κανόνες για το πώς θα πρέπει να ενημερώνουν σχετικά με τη συμμόρφωσή τους, με την ενσωμάτωση των κινδύνων και ευκαιριών. Ακολουθούν οι κύριοι πυλώνες του κανονισμού:

* Εξάλειψη του Greenwashing (αβάσιμοι ή παραπλανητικοί ισχυρισμοί σχετικά με τα χαρακτηριστικά βιωσιμότητας και τα οφέλη ενός επενδυτικού προϊόντος) και αύξηση της ευαισθητοποίησης της αγοράς σε θέματα βιωσιμότητας.

* Ρύθμιση της ουδετερότητας: Θα εισάγουν εργαλεία γνωστοποίησης που θα πρέπει να εφαρμόζονται με τον ίδιο τρόπο από τους επενδυτές. Οι Ευρωπαϊκές Εποπτικές Αρχές θα εξασφαλίσουν την περαιτέρω σύγκλιση και εναρμόνιση ως προς αυτό.

* Ποιοί καλύπτονται από τον Κανονισμό: Ο κανονισμός θα καλύπτει επενδυτικά και ασφαλιστικά χαρτοφυλάκια, επενδυτικά, ασφαλιστικά και επαγγελματικά ταμεία, επενδυτικούς και ασφαλιστικούς συμβούλους.

-Οι κύριες κοινώς αναγνωρισμένες στρατηγικές υπεύθυνων επενδύσεων είναι οι ακόλουθες:

* Negative Screening/Exclusion - Αποκλεισμός κλάδων & τομέων: Ο αποκλεισμός από ένα χαρτοφυλάκιο ορισμένων κλάδων με αρνητικό ESG αποτύπωμα (π.χ. αλκοόλ, τυχερά παιχνίδια, καπνός, όπλα, ορυκτά καύσιμα κλπ.).

* Positive Screening/Best in Class – Θετική επιλογή κλάδων και τομέων: Επιλογή επενδύσεων σε κλάδους, που έχουν θετικό ESG αποτύπωμα (ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, καινοτόμες τεχνολογίες, βιώσιμη γεωργία κ.λπ.).

* Norms based Screening - Επιλογή βασισμένη σε πρότυπα: Επιλογή επενδύσεων σε εταιρείες που τηρούν διεθνή πρότυπα βιώσιμης ανάπτυξης (π.χ. GRI, Παγκόσμιο Σύμφωνο των Ηνωμένων Εθνών, Ενσωμάτωση των 17 Στόχων των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη κ.λπ.).

* Integration of ESG Metrics - Ενσωμάτωση κριτηρίων ESG: Η συστηματική ενσωμάτωση στην επενδυτική στρατηγική από τους διαχειριστές επενδύσεων των περιβαλλοντικών, κοινωνικών και διακυβερνητικών κριτηρίων σε κάθε επενδυτική τους επιλογή (Η πιο εξελιγμένη ESG επενδυτική στρατηγική).

* Sustainability themed Investing – Θετική επιλογή επενδύσεων σε τομείς που σχετίζονται θετικά με τη βιώσιμη ανάπτυξη (π.χ. αιολική ενέργεια, ηλεκτροκίνηση βιώσιμη γεωργία κλπ.).

* Shareholder Activism/Proxy Voting – Ακτιβισμός Μετόχων: Η ενεργή συμμετοχή των επενδυτών σε μια εταιρεία και η ενεργητική αξιοποίηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας σε περιπτώσεις μη σεβασμού περιβαλλοντικών, κοινωνικών και κανόνων χρηστής διακυβέρνησης από τη διοίκηση της εταιρείας.

* Impact Investing – Επενδύσεις με κοινωνικό αντίκτυπο (ξεχωριστή μοναδική κατηγορία).

- Οι τάσεις στις υπεύθυνες επενδύσεις τα επόμενα χρόνια και η πρόκληση των κοινών ESG διεθνών προτύπων:

* Αναμένεται περαιτέρω αύξηση της ζήτησης για επενδυτικά προϊόντα υπεύθυνων επενδύσεων με ESG κριτήρια από θεσμικούς επενδυτές (συνταξιοδοτικά, ασφαλιστικά, επαγγελματικά κρατικά ταμεία κλπ.) καθώς και αύξηση τόσο των παικτών σε αυτό το νέο τομέα επενδύσεων όσο και ο αριθμός και αξία υπό διαχείριση κεφαλαίων που διαχειρίζονται με ESG κριτήρια.

* Σταδιακή υιοθέτηση από τα επενδυτικά χαρτοφυλάκια πιο εξελιγμένων στρατηγικών ενσωμάτωσης κριτηρίων ESG.

* Ο δρόμος και ο διάλογος ως προς την υιοθέτηση κοινών διεθνών προτύπων για τις υπεύθυνες επενδύσεις θα είναι δύσκολος, ωστόσο η συζήτηση έχει ήδη αρχίσει και η ανάγκη για αυτά κοινώς αποδεκτή.

Όλα τα παραπάνω, εάν δεν επιβεβαιώνουν, είναι τουλάχιστον θετικοί παράγοντες, ότι οι υπεύθυνες επενδύσεις, γίνονται σταδιακά μια mainstream τάση στην παγκόσμια επενδυτική κοινότητα. Η Ελλάδα ως μια "διψασμένη" αγορά για επενδύσεις, έχοντας ήδη τα πρώτα ελληνικά επενδυτικά κεφάλαια, που ακολουθούν το δρόμο των υπεύθυνων επενδύσεων (κατά βάση τα επενδυτικά κεφάλαια των περισσότερων ελληνικών συστημικών τραπεζών έχουν ήδη αρχίσει να ενσωματώνουν τα κριτήρια ESG στην επενδυτική τους στρατηγική) πρέπει να διαδραματίσει πιο

ενεργό ρόλο σε αυτόν τον τομέα, δεδομένου και του επικείμενου κοινοτικού κανονισμού, να επωφεληθεί από την τάση της αγοράς, να δημιουργήσει ένα ελκυστικό θεσμικό πλαίσιο για τέτοιου είδους ESG υπεύθυνες επενδύσεις και Green Bonds, προκειμένου να προσελκύσει τέτοια ESG κεφάλαια, ευελπιστώντας να δούμε και τα πρώτα ελληνικά Green ομόλογα, όχι μόνο εταιρικά αλλά γιατί όχι και κρατικά, για τα οποία υπάρχει μεγάλη ζήτηση στη διεθνή αγορά. Αυτό θα είναι ένα πολύ θετικό μήνυμα της χώρας στις διεθνείς αγορές.

Το επόμενο 4th ESG Responsible Investments & Sustainable Finance Forum Series 2019, το οποίο διοργανώνεται από την Global Sustain θα λάβει χώρα στο Βερολίνο στις 1.10.2019 (Πληροφορίες για δηλώσεις συμμετοχής: <http://esgconference.com/>), ενώ πρόσφατα διεξήχθη με μεγάλη επιτυχία και την παρουσία γνωστών τραπεζών και επενδυτικών κεφαλαίων το αντίστοιχο φόρουμ στη Φρανκφούρτη.

** Γιάννης Σαλαβόπουλος, MBA, MSc, CEO, Global Sustain GmbH & Group Head. Int. Affairs (ESG Investments & Sustainability Experts), University Lecturer, SRH Berlin & HMKW Universities of Applied Sciences (CEO, CAPITALS Circle Group), Πρώην Διπλωμάτης*

[Διαβάστε το άρθρο στο Capital.gr](#)